

ЗМІНИ СТАНУ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ У РАЙОНАХ, ЩО ПОСТРАЖДАЛИ ВІД АВАРІЇ НА ЧАЕС

Ю. І. Бандажевський¹, Н. Ф. Дубова², Г. С. Бандажевська¹

¹Координаційний аналітичний центр «Екологія і здоров'я», Україна

²Національна медична академія післядипломної освіти ім П.Л. Шупика МОЗ України,
м. Київ, Україна

Висока смертність дорослого населення в районах, постраждалих від аварії на ЧАЕС, змушує звернути увагу на стан серцево-судинної системи дітей і підлітків.

Метою проведеного дослідження була оцінка серцево-судинної системи у дітей, які проживають в Іванківському та Поліському районах, що найбільше постраждали від аварії на ЧАЕС.

Методи і результати. Обстежено 1193 дитини (599 хлопчиків і 594 дівчинки) віком 3–18 років. Автоматизованим способом за допомогою монітора стану пацієнта (PM 9000, Penton Ltd.) у дітей визначали систолічний та діастолічний артеріальний тиск, частоту серцевих скорочень (ЧСС); розраховували пульсовий тиск. Проводилась розшифровка електрокардіограм, отриманих на електрокардіографі «HCard Gold 3» (Польща) у 12 відведеннях: 3 стандартних, 3 однополюсних від кінцівок і 6 однополюсних перикардіальних. Проведення і оцінку функціональної проби з фізичним навантаженням на відновлення (проба Руф'є) здійснювали на апаратно-програмному комплексі «Витоки здоров'я». При цьому в організмі всіх дітей за допомогою тридетекторного лічильника випромінювань людини («АтомКомплексПрилад», Україна) реєстрували вміст радіонуклідів гамма-випромінювачів.

Встановлено, що у 90,6 % обстежених дітей кількість радіонуклідів γ -випромінювачів (Cs-134 і Cs-137) реєструвалася на рівні мінімально детектованої активності приладу. Найбільше число випадків відхилення рівня артеріального тиску від фізіологічних параметрів зареєстровано у дітей в віці 3–6 і 12–17 років (відповідно 41,8 і 40,6 %), перевищення меж норми пульсового артеріального тиску виявлено у 20,0 % обстежених дітей і 80,4 % – мали відхилення ЧСС від вікових норм. Індекс Руф'є, який свідчить про порушення регуляторних процесів серцевої діяльності, дозволив виявити 33,7 % дітей з оцінкою «слабо» і 28,1 % дітей з оцінкою «незадовільно».

Електрокардіографічні зміни встановлені у 81,9 % дітей, в більшості випадків вони були представлені різного роду аритміями, а також метаболічними змінами міокарда у вигляді синдрому ранньої реполяризації шлуночків, найбільш вираженими у хлопчиків вікової групи 12–17 років.

Висновки. Отримані результати звертають увагу на необхідність здійснення ретельного контролю за станом серцево-судинної системи у дітей, які проживають на території, що постраждала від аварії на ЧАЕС, з проведенням відповідних профілактичних і лікувальних заходів.